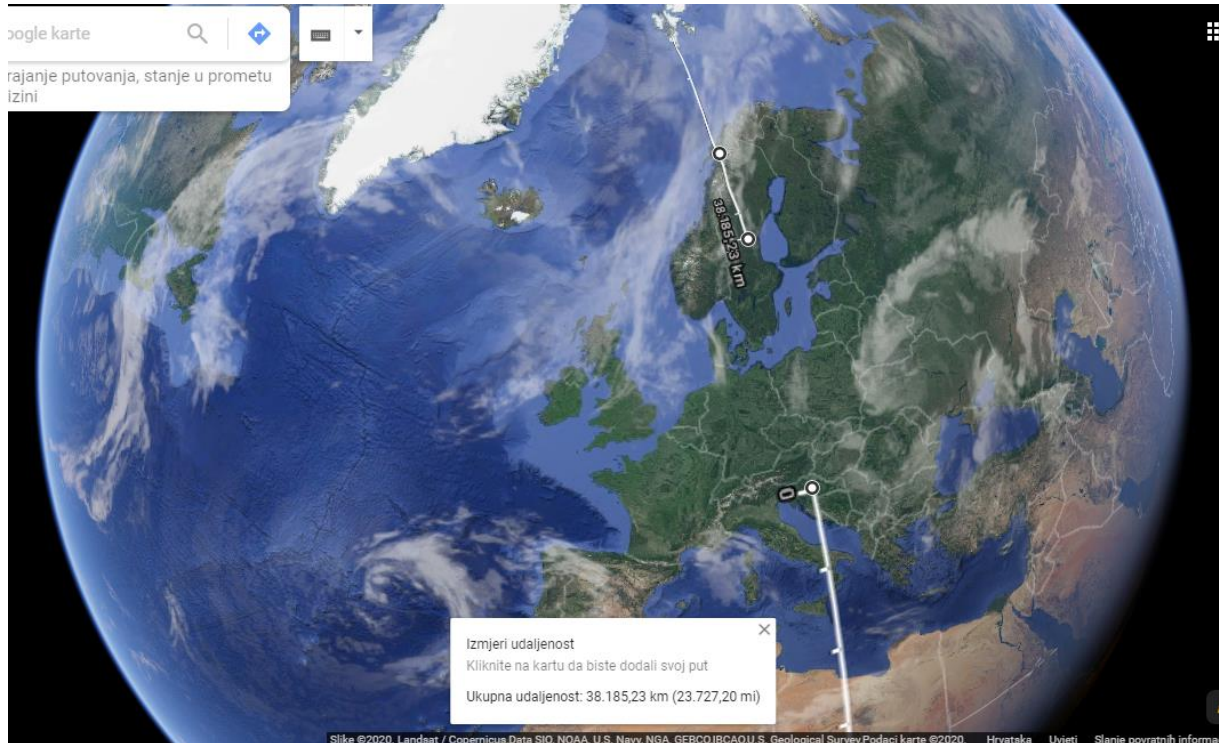

18.dan putovanja po meridijanu - ponedjeljak, 01.lipnja 2020.

Svalbard, Vikinzi i Skandinavija (2119.34 km) - ukupno smo prešli 38185.23 km

Vremenska razlika je utjecala na nas, pa se teško budimo. Vrijeme je sunčano i hladno. I dalje smo na dijelu naše planete gdje u ovo doba godine vlada polarni dan. U sporom, ali čvrstom i sigurnom ledolomcu, nastavljamo naš put. Tek što smo krenuli, pred nama se ukazalo visoko, stjenovito, snijegom i ledom prekriveno kopno.

To je **otok Spitsbergen**, jedini trajno naseljen otok koji pripada otočnoj skupini **Svalbard**. **Longyearbyen** (na slici) je najveći grad na otoku, i **najsjeverniji grad na svijetu**. Glavno je administrativno središte cijelog Svalbarda. Cijelo otočje Svalbard je veće od Hrvatske, ali na njemu živi samo 2667 stanovnika (podatak iz 2016.) Nismo mogli da ne zastanemo na otoku koji ima više motornih saonica nego stanovnika. Svalbard su

prvi otkrili Vikinzi, ali je prve zapise o ovom otočju donio nizozemski pomorac **Willem Barents, 1596. godine**. Stanovništvo se uglavnom bavi rudarstvom (ugljen), turizmom, lovom, ribarstvom i istraživanjem u brojnim znanstvenim istraživačkim centrima.

Malo smo zastali u Longyearbyenu (probajte izgovoriti) koji nam se našao na putu, pa smo pokušali doznati što više o ovom otočju.

- Unatoč malom broju ljudi na otočju, stanovnici koji tamo žive doselili su iz više od pedeset različitih država.
- Zbog utjecaja **Sjevernoatlantske tople morske struje**, arktička klima na ovom otočju je puno blaža nego na područjima u Rusiji i Kanadi, koja se nalaze na približno istoj geografskoj širini. Zimska temperatura je čak do 20°C viša nego u sjevernim dijelovima Rusije i Kanade te iznosi „samo“ -20°C tijekom zimskih mjeseci☺.
- Na ulicama je normalno sresti osobu koja nosi pušku – razlog su polarni medvjedi kojih ima više od ljudi. Puške služe za obranu u slučaju medvjedeg napada, ne za bespotrebno ubijanje životinja.
- Prilikom posjeta susjedima, te odlazaka u restorane i hotele, obvezno je izuzvanje (ovaj običaj dolazi iz vremena dok je većina stanovništva radila u rudnicima, pa su im čizme bile prašnjave).
- **“Svalbard Global Seed Vault“** (Svalbardsko globalno skladište sjemena) je velika „banka“ sjemenja iz cijelog svijeta koji se čuva u velikom trezoru ukopanom u planinu. Ovo područje ima idealne uvjete za dugotrajno čuvanje sjemenja, a i zaštićeno je u slučaju velikog svjetskog rata. Ako iz nekih razloga negdje na svijetu nestane neke biljke, još ima nade – na Svalbardu se čuva sjeme.

Stižemo na obalu Barentsovog mora, dijela Arktičkog oceana. Više nema opasnosti od velikih ledenih

santi, tako da nema više ni potrebe za plovidbu ledolomcem. Nastavljamo put u vikinškim lađama, replikama brodova kojima su plovili **Vikinzi**. Vikinzi su narodi koji su prije oko 1000 godina naseljavali područje Skandinavije (Danska, Norveška i Švedska), a bili su vješti pomorci i snažni ratnici. Brzo plovimo prema obali poluotoka Skandinavije. Iskravamo se iz naših brodova na Norvešku obalu. Jedva smo našli mjesto za pristajanje na obalu, ploveći kroz fjordove. Fjordovi su dugi, uski morski zaljevi koji su s tri strane okruženi kopnom/visokim planinama.

Kraljevina Norveška je država koja broji malo više od 5 milijuna stanovnika. Glavni grad ove države je **Oslo**, a nazivaju je „zemljom tisuću fjordova“ (fjord na slici).

Uz brojne fjordove, Norveška ima i skoro 50.000 otoka, te 450.000 jezera! U gradu Oslu dodjeljuju se Nobelove nagrade za mir. Norveška je jedna od najbogatijih država svijeta te jedna od najvećih izvoznica nafte i prirodnog plina. Među najuspješnijim sportskim nacijama je na svijetu. Najpopularniji sportovi u Norveškoj su nordijsko skijanje (skijaški skokovi, skijaško trčanje i biatlon), alpsko skijanje, rukomet, hokej na ledu, nogomet, veslanje, vodeni sportovi... Norveška jako puno novca ulaže u obrazovanje i sport – **čak 93% djece u Norveškoj se bavi nekim od sportova**. Bravo!

Kratko smo se zadržali u Norveškoj, a ispred nas je već **Švedska**. Kraljevina Švedska je država na obali Baltičkog mora. **Glavni grad je Stockholm**, a država broji malo više od 10 milijuna stanovnika. Potražili smo na internetu neke zanimljivosti o državi poznatoj po recikliranju otpada, Alfredu Nobelu, grupi ABBA i Volvo automobilima.

- Na sjeveru Švedske postoji hotel napravljen samo od leda.
- Švedska više od 200 godina nije sudjelovala u ratovima.
- Šveđani obožavaju kavu, i piju najviše mlijeka po stanovniku u svijetu.
- Službeni Twitter profil Švedske, vode obični građani - koji se izmjenjuju svakog tjedna.
- Prvi nacionalni park u Europi otvoren je u Švedskoj 1910. godine.

OSNOVNA ŠKOLA PETRA PRERADOVIĆA
„ŠETNJA OKO ZEMLJE“

Najviše sportskih uspjeha švedski sportaši ostvaruju u stolnom tenisu, hokeju na ledu, šahu, alpskom skijanju, rukometu i nogometu. Švedski učitelj, **Pehr Henrik Ling**, prvi je pokrenuo nastavu tjelesnog odgoja u Švedskoj. Svaki put na satu tjelesne i zdravstvene kulture, ili na treningu, kada koristite **švedske sanduke, švedske klupe i švedske ljestve**... sjetite se gospodina Linga – po njegovoj ideji su prvi puta napravljene početkom 19. stoljeća.

Prolazimo kroz mala mjestašća, guste šume, jezera i preko rijeka. Noć nas je uhvatila na rubu jedne od brojnih šuma. Ponovno smo prenoćili u našim šatorima, pod vedrim švedskim nebom. Nadamo se da ćemo sutra konačno prenoćiti u svojim krevetima.

Danas smo prešli **2119.34 km**.